

ሐዋርያዊ ቅብብሎሽ

በአንጾኪያ ከነበረው ከቅዱስ ጴጥሮስ፣ በአንጾኪያ የሶርያ ኦርቶዶክስ ፓትርያርክ መንበር በኩል፣ እስከ ዘመናችን

በዚህ የቅብብሎሽ መስመር፦
ብፁዕ*
Garland F. Byers, Jr., J.D., D.D.‡
የእሕዛብ ጳጳስ፣ በሐዋርያዊ ተልእኮ

1. ቅዱስ ጴጥሮስ፣ ሐዋርያና ሰማዕት[ካኦ]

እ.ኤ.አ. በ*30* ገደማ በክርስቶስ ተጠራ፤ የአንጾኪያ የመጀመሪያው ጳጳስ
በመጽሐፍ ቅዱስ የተጠቀሰበት፦ «አንተ ጴጥሮስ ነህ፥ በዚችም ዓለት ላይ ቤተ ክርስቲያኔን እሠራለሁ» *(የማቴዎስ ወንጌል 16:18)*፤ በአንጾኪያ *(ወደ ገላትያ ሰዎች 2:11)*

ይህ የሐዋርያዊ ቅብብሎሽ መስመር እ.ኤ.አ. በ30 ገደማ ከነበረው ከሐዋርያው ጴጥሮስ ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ይዘልቃል፤ ይህም እስከ 2026 እ.ኤ.አ. ድረስ 1,996 ዓመታትን ያካልላል።

ከቅዱስ ጴጥሮስ እስከ አንጾኪያው ፓትርያርክ አግናጥዮስ ጴጥሮስ *4*ኛ ድረስ ያለው ቅብብሎሽ የሶርያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን የምትጠብቀውን የአንጾኪያ ፓትርያርኮች ዝርዝር ይከተላል፤ ይህች ቤተ ክርስቲያን የራሷን ሐዋርያዊ ቅብብሎሽ የአንጾኪያ የመጀመሪያ ጳጳስ ወደሆነው ወደ ቅዱስ ጴጥሮስ የምታደርሰበት ያው ዝርዝር ነው።

የጵጵስና ሢመት ከአንዱ ወደ ቀጣዩ የተፈጸመው ከዚህ በታች በተጠቀሱት አብያተ ክርስቲያናት በኩል ነው።

በዚህ መስመር ውስጥ ያሉ አንዳንድ ጳጳሳት በቅዱሳንነትም ይከበራሉ። ከስማቸው አጠገብ ያሉት ምልክቶች የሚመለከቱት የሕይወትን ቅድስና ብቻ ነው። የማንኛውንም ሢመት ሕጋዊነት አይነኩም፤ በቅዱሳንነት ቢከበርም ባይከበርም፣ የተዘረዘረው እያንዳንዱ ጳጳስ በቅብብሎሹ ውስጥ ያለውን ሰፍራ በእኩልነት ይይዛል።

ቅ. ቅዱስ፦ አንዲት ቤተ ክርስቲያን የጀግንነት ቅድስና ሕይወት እንደ ኖረና አሁን ከእግዚአብሔር ጋር እንዳለ በይፋ የምታከብረው፣ መታሰቢያውንም በቀን መቁጠሪያዋ የምትጠብቅለት ሰው። በጥንቲቱ ቤተ ክርስቲያን ቅዱሳን የሚታወቁት በምእመናንና

በጳጳሶቻቸው ይሁንታ ነበር፤ በኋላ ግን በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በይፋ የቅድስና አዋጅ (ካኖናይዜሽን)፣ በምሥራቅ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ በክብረ ቅድስና አዋጅ ሆነ።

ቡሩክ ቡሩክ፦ በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን፣ ቅዱስ ተብሎ በይፋ ከመታወጁ በፊት ያለውን መደበኛ ደረጃ፣ ማለትም የቡሩክነት ዕውቅና ያገኘ ሰው።

ካ በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን እንደ ቅዱስ ወይም እንደ ቡሩክ የሚከበር።

ኦ በምሥራቅ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ተብሎ ይከበራል።

ካኦ በሮማ ካቶሊክም በምሥራቅ ኦርቶዶክስም አብያተ ክርስቲያናት ቅዱስ ሆኖ ይከበራል።

ቀይ ስማዕት፦ ስለ እምነት ሕይወቱን የሰጠ።

አብያተ ክርስቲያናት ቅዱስ ማን እንደ ሆነ ሁልጊዜ አይስማሙም። አንዲቱ ሌላዋ የማታከብረውን ሰው ልታከብር ትችላለች፤ ምልክቶቹም እያንዳንዱን የትኛዋ ቤተ ክርስቲያን እንደምታከብረው ያሳያሉ።

አንጾኪያ

ቅዱስ ጴጥሮስ ወደ ሮም ከመሄዱ በፊት የመሠረተው የአንጾኪያ መንበር፤ በዚያም «ደቀ መዛሙርትም መጀመሪያ በአንጾኪያ ክርስቲያን ተባሉ» *(የሐዋርያት ሥራ 11:26)*። ቅዱስ ጴጥሮስን ከተካው ከቅዱስ አቮዲዮስ ጀምሮ፣ የሶርያ ኦርቶዶክስና የግሪክ ኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት በጋራ የሚቈጥሩት የመጨረሻው ፓትርያርክ እስከሆነው እስከ ሳዊሮስ ድረስ ያሉት የአንጾኪያ ጳጳሳትና ፓትርያርኮች።

2. ቅዱስ አቮዲዮስ ካኦ 53
3. ቅዱስ አግናጥዮስ ካኦ ስማዕት 68
4. ሄሮን 1ኛ 100
5. ቆርኔሌዎስ 127
6. ሄሮን 2ኛ 151
7. ቅዱስ ቴዎፍሎስ ካኦ 169
8. ማክሲሞስ 1ኛ 188
9. ቅዱስ ሴራፕዮን ካኦ 191
10. ቅዱስ አስክሌፒያዴስ ካኦ 212
11. ፊሊጦስ 218
12. ዜቢኑስ 232
13. ቅዱስ ባቢላስ ካኦ ስማዕት 240
14. ፋቢዮስ 253
15. ዴሜትሪያኖስ 256
16. አምፍሎቅዮስ 263
17. የሳሞሳጣው ጳውሎስ 267
18. ዶምኖስ 1ኛ 270
19. ጢማዮስ 273
20. ቄርሎስ 277
21. ቲራንዮን 299
22. ቪታልዮስ 308
23. ቅዱስ ፊሎጎንዮስ ካኦ 314
24. ጳውሊኖስ 324
25. ቅዱስ ኤዎስጣቴዎስ ካኦ 325
26. ኤውላልዮስ 332
27. ኤውፍሮንዮስ 333
28. ፍላኪሎስ 334
29. እስጢፋኖስ 1ኛ 341
30. ሌዎንትዮስ 345
31. ኤውዶክሰዮስ 350
32. ቅዱስ ሜሌጥዮስ ካኦ 354
33. እኒያኖስ 357
34. ኤውዞዮስ 360
35. ዶሮቴዎስ 370
36. ጳውሊኖስ 2ኛ 371
37. ቪታልዮስ 2ኛ 376
38. ቅዱስ ፍላብያኖስ 1ኛ ካኦ 384

39. ፖርፊርዮስ 404
40. አሌክሳንደር 408
41. ቴዎዶቶስ 418
42. ዮሐንስ 1ኛ 427
43. ዶምኖስ 2ኛ 443
44. ማክሲሞስ 2ኛ 450
45. ባስልዮስ 459
46. አካቅዮስ 459
47. ማርቲርዮስ 461
48. ጴጥሮስ አጣቢው 465
49. ዩልያኖስ 466
50. ዮሐንስ 2ኛ 475
51. እስጢፋኖስ 2ኛ 490
52. እስጢፋኖስ 3ኛ 493
53. ካላንድዮን 495
54. ዮሐንስ ኮዶናቶስ 495
55. ፓላድዮስ 497
56. ፍላብያኖስ 2ኛ 505
57. ሳዊሮስ 513

የሶርያ ኦርቶዶክስ ፓትርያርክ መንበር

ሳዊሮስ በ*518* እ.ኤ.አ. ከመንበሩ ከተሻረበት ጊዜ ጀምሮ፣ ያች ቤተ ክርስቲያን ዝርዝራቸውን እንደምትጠብቀው፣ የአንጾኪያ የሶርያ ኦርቶዶክስ ፓትርያርኮች፣ እስከ አግናጥዮስ ጴጥሮስ *4*ኛ ድረስ፤ እርሱም በ*1877* እ.ኤ.አ. የኮታያሙን ጳጳስ ፓውሎስ ማር አትናቴዎስን ለሕንድ ቤተ ክርስቲያን ሾመ።

58. የቴላው ሰርግዮስ 544
59. ጳውሎስ 2ኛ ጥቁሩ 564
60. የካሊኒኩሙ ጴጥሮስ 3ኛ 581
61. ዩልያኖስ 2ኛ 591
62. አትናቴዎስ 1ኛ ጋሞሎ 595
63. የሴድሬው ዮሐንስ 3ኛ 631
64. ቴዎድሮስ 649
65. ሳዊሮስ 2ኛ ባር መስቀሕ 668
66. አትናቴዎስ 2ኛ ባልዶዮ 684
67. ዩልያኖስ 3ኛ 687
68. ኤልያስ 1ኛ 709
69. አትናቴዎስ 3ኛ 724
70. ኢዋኒስ 1ኛ 740
71. ጊዮርጊስ 1ኛ 758
72. ዮሴፍ 790
73. የቲክሪቱ ቁርያቆስ 793
74. ዲዮናስዮስ 1ኛ ቴልማሐሮዮ 818
75. ዮሐንስ 4ኛ 846
76. አግናጥዮስ 2ኛ 878
77. ቴዎዶስዮስ ሮማኖስ 887
78. ዲዮናስዮስ 2ኛ 897
79. ዮሐንስ 5ኛ 910
80. ባስልዮስ 1ኛ 923
81. ዮሐንስ 6ኛ 936
82. ኢዋኒስ 2ኛ 954
83. ዲዮናስዮስ 3ኛ 958
84. አብርሃም 1ኛ 962
85. ዮሐንስ 7ኛ ሳሪግታ 965
86. አትናቴዎስ 4ኛ ሳልሑዮ 987
87. ዮሐንስ 8ኛ ባር ዐብዱን 1004
88. ዲዮናስዮስ 4ኛ ያሕዮ 1031
89. ዮሐንስ 9ኛ ባር ዐብዱን 1049
90. አትናቴዎስ 5ኛ ያሕዮ 1058
91. ዮሐንስ 10ኛ ባር ሹሻን 1064
92. ባስልዮስ 2ኛ 1074
93. ዮሐንስ ባር ዐብዱን 1075
94. ዲዮናስዮስ 5ኛ አልዓዛር 1077
95. ኢዋኒስ 3ኛ 1086
96. ዲዮናስዮስ 6ኛ 1088
97. አትናቴዎስ 6ኛ ባር ኻሞሮ 1091
98. ዮሐንስ 11ኛ ባር ማውድዮኖ 1130
99. አትናቴዎስ 7ኛ ባር ቀጥራ 1139
100. ሚካኤል 1ኛ ሶርያዊው 1166

101. አትናቴዎስ 8ኛ ባር ስሊቢ 1199
102. ዮሐንስ 12ኛ 1208
103. አግናጥዮስ 3ኛ ዳዊት 1222
104. ዲዮናስዮስ 7ኛ አንጉር 1252
105. ዮሐንስ 13ኛ ባር መዕዳኒ 1252
106. አግናጥዮስ 4ኛ ዬሹ 1264
107. ፊሎክሲኖስ 1ኛ ነምሩድ 1283
108. ሚካኤል 2ኛ 1292
109. ሚካኤል 3ኛ ዬሹ 1312
110. ባስልዮስ 3ኛ ገብርኤል 1349
111. ፊሎክሲኖስ 2ኛ 1387
112. ባስልዮስ 4ኛ ሰምዖን 1421
113. አግናጥዮስ ቤሕናም ሐድሎዮ 1445
114. አግናጥዮስ ኸለፍ 1456
115. አግናጥዮስ ዮሐንስ 14ኛ 1484
116. አግናጥዮስ ኖኅ 1494
117. አግናጥዮስ ዬሹ 1ኛ 1509
118. አግናጥዮስ ያዕቆብ 1ኛ 1512
119. አግናጥዮስ ዳዊት 1ኛ 1519
120. አግናጥዮስ አብዱላህ 1ኛ 1521
121. አግናጥዮስ ኒዕማታላህ 1557
122. አግናጥዮስ ዳዊት 2ኛ ሻሕ 1576
123. አግናጥዮስ ጲላጦስ 1591
124. አግናጥዮስ ሂዳያት አላህ 1598
125. አግናጥዮስ ሰምዖን 1640
126. አግናጥዮስ ዬሹ 2ኛ 1655
127. አግናጥዮስ አብዱልመሲሕ 1ኛ 1662
128. አግናጥዮስ ጊዮርጊስ 2ኛ 1687
129. አግናጥዮስ ይስሐቅ 2ኛ 1709
130. አግናጥዮስ ሹክራላህ 2ኛ 1723
131. አግናጥዮስ ጊዮርጊስ 3ኛ 1746
132. አግናጥዮስ ጊዮርጊስ 4ኛ 1768
133. አግናጥዮስ ማቴዎስ 1782
134. አግናጥዮስ ዩናን 1817
135. አግናጥዮስ ጊዮርጊስ 5ኛ 1819
136. አግናጥዮስ ኤልያስ 2ኛ 1838
137. አግናጥዮስ ያዕቆብ 2ኛ 1847
138. አግናጥዮስ ጴጥሮስ 4ኛ 1872

ሕንድ፣ ሴይሎንና አሜሪካ

ከፓውሎሴ ማር አትናቴዎስ ጀምሮ፣ እያንዳንዱ ጳጳስ ከእርሱ በፊት በተዘረዘረው ጳጳስ ተሾሟል። ማር አትናቴዎስና ማር ዩልዮስ *1ኛ* ከፓሩማላው ቅዱስ ጎርጎርዮስ ጋር በመሆን በ*1892* እ.ኤ.አ. በኮሎምቦ፣ ሴይሎን፣ በፓትርያርኩ ፈቃድ ጆሴፍ ሬኔ ቪላትን ጳጳስ አድርገው ሾሙት።

139. ፓውሎሴ ማር አትናቴዎስ 1877
140. አንቶንዮ ፍራንሲስኮ ጉቪየር አልቫሬስ (ማር ዩልዮስ 1ኛ) 1889
141. ጆሴፍ ሬኔ ቪላት (ማር ጢሞቴዎስ) 1892
142. ፍራንሲስ ጆን ኤድመንድ ባርዌል-ዋከር 1923
143. ኤሚል ሮድሪጌዝ ኢ ፌርፊልድ ..... 1961 ገደማ
144. ኒልስ ቤርቲል አሌክሳንደር ፐርሶን 1986
145. ሳሙኤል ጊዶ ጁኒየር 2004

146.

Garland F. Byers, Jr.

2013

ከአንጾኪያ የሶርያ ኦርቶዶክስ ፓትርያርክ ጋር የጋራ ቅብብሎሽ

የአሁኑ የአንጾኪያና የመላው ምሥራቅ የሶርያ ኦርቶዶክስ ፓትርያርክ አግናጥዮስ ኤፍሬም 2ኛና ጳጳስ ባየርስ በአንጾኪያ ከነበረው ከቅዱስ ጴጥሮስ ጀምሮ እስከ ፓትርያርክ አግናጥዮስ ጴጥሮስ 4ኛ (የአንጾኪያ ፓትርያርክ 1872-1894 እ.ኤ.አ.) ድረስ አንድ ዓይነት የሐዋርያዊ ቅብብሎሽ መስመር ይጋራሉ። ሁለቱም መስመሮች የሚወርዱባቸውን ጳጳሳት ፓትርያርክ ጴጥሮስ 4ኛ በገዛ እጁ ሾሟል፦ በፓትርያርክ ኤፍሬም 2ኛ መስመር በ1872 እ.ኤ.አ. ጎርጎርዮስ አብደድ አሎሆን (በኋላ ፓትርያርክ አግናጥዮስ አብደድ አሎሆ 2ኛ)፤ በጳጳስ ባየርስ መስመር ደግሞ በ1877 እ.ኤ.አ. የኮታያም ጳጳስ ፓውሎስ ማር አትናቴዎስን።

ክህነት

ሹመት

ኦገስት 17 ቀን 2008 እ.ኤ.አ.፣ በእጅ መጫን፣ St. Paul’s Lutheran Orthodox Chapel ውስጥ፣ ፓልመርተን፣ ፔንሰልቬንያ።

ሢመተ ጵጵስና

ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ.፣ በቅዱስ ቁርባን አከባበር ወቅት በእጅ መጫን፣ St. Paul’s Lutheran Orthodox Chapel ውስጥ፤ ቤተ ጸሎቱ በዚያ ዕለት የተሰበሰበው American Legion Post 16 ውስጥ ነበር፣ ስላቲንግተን፣ ፔንሰልቬንያ።

ዋና ሿሚ

ብፁዕ ሳሙኤል ጊዶ ጁኒየር

ተባባሪ ሿሚዎች

ጳጳስ ብራድሊ ኤ. ቫርቪል

ጳጳስ ማይክል ባዩስ

ጳጳስ ጄምስ ቶምሰን

የሹመትና የሢመተ ጵጵስና የምስክር ወረቀቶች ከሢመቱ ፎቶግራፎች ጋር ስለ ጳጳሱ በሚለው ገጽ ላይ ቀርበዋል።

አገልግሎት

ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ. Lutheran Orthodox Church, Inc. በተባለው ድርጅት ውስጥ ሢመተ ጵጵስና ተቀበሉ፤ ከዚያም በዚሁ ድርጅት ውስጥ Western North Carolina ሀገረ ሰብከት ሊቀ ጳጳሳት ሆነው አገልግለዋል። ጳጳስ ባየርስ ከዚያ ድርጅት ጋር ከእንግዲህ ግንኙነት የላቸውም።

የሥነ መለኮት ዶክተር (*honoris causa*)፤ ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ. Lutheran Orthodox Church, Inc. የሰጠው።

Amharic Scripture quotations: copyright © 1962, 2003 United Bible Societies. Revised Amharic Bible in XML (2003). Printed version by United Bible Societies (C)1962. E-Text in transliterated ASCII format by Lapsley/Brooks Foundation 1994. Unicode UTF-8 transformation and XML-tagging by Dirk Röckmann 2003 (www.nt-text.net). With kind permission of the Bible Society of Ethiopia. Every non-commercial work using this data in any form must fully include this copyright statement! Every commercial use of parts or the complete data in any form needs written permission of the Bible Society of Ethiopia!

ቅዱስ ጴጥሮስ፣ እ.ኤ.አ. በ586 በሶርያ በሚገኘው የዛግባው ቅዱስ ዮሐንስ ገዳም ከተጠናቀቀው የሱርስት ወንጌል መጽሐፍ፣ ከራቡላ ወንጌል (ቅጠል 13v) የዕርገት ሥዕል የተወሰደ፤ ቢብሊዮቴካ መዲቼአ ላውረንዚያና፣ ፍሎረንስ (Plut. I, 56)። ምንጭ፦ Wikimedia Commons፣ የሕዝብ ንብረት (public domain)፤ ከመጀመሪያው ምስል ተቆርጦ መጠኑ ተቀይሯል።